

**Nghiên cứu xây dựng chính sách khuyến khích trạng rừng thông nhà gap phần thùc hion
dù ỉn trạng mủi 5 triệu ha rừng**

Lở Quang Trung

Vion Khoa hủc Lờm nghiop Viot Nam

I. Ợạt vỂn ợờ

Trạng rừng thông nhà ỉ hoỚt ợng khờng nhỜng ợi quyỏt ợc vỂn ợờ mớỉ sinh, mớỉ trờng mỈ cỂn ợi quyỏt ợc nhỜng vỂn ợờ kinh tỏ - xỉ hẻi. Bẻi vỂ, ngoỉi khộ nỪng sinh trờng vì phỈt triỏn tẻt trỏn nhỜng ợiờu kion lẹp ợỂa xỂu, khÝ hẻu khỜc nghiot, thông nhà cỂn cung cỂp hai sỏn phẻm củ ợỉ trỂ ỉ nhà vì gẻc thông. Tuy nhiờn, hion nay cỂc hoỚt ợng trạng rừng thông nhà cha thùc sủ hỂp dỂn ngẻi tham gia. Vẻn ợu t cho trạng rừng dùa chĐ yỏu vừo ngượn ngờn sủch vì do hờ thẻng lờm trờng quẻc doanh ợm nhẻn. Tiờm nỪng vì thỏ mỜnh cĐa cờy thông nhà cỂng víi vai trỏ cĐa ngẻi đờn, cỂc thỉnh phẻn kinh tỏ trong loỚi hỀnh sỏn xuỂt kinh doanh nỈy cha ợc phỈt huy. Ớố ỢỚt ợc mỏc tiờu trạng mủi hỂng chỏc vỚn ha rừng phẻng hẻ vì sỏn xuỂt cỂn phỏi củ cũ chỏ, chÝnh sủch khuyỏn khÝch cỂc thỉnh phẻn kinh tỏ tham gia vừo hoỚt ợng nỈy. Ớờy ỉ cũ sẽ quan trỏng ợạt ra viẻc nghiờn cựu ợờ ỉ: "Nghiờn cựu xây dựng chÝnh sủch khuyỏn khÝch trạng rừng thông nhà gap phần thùc hion dù ỉn trạng mủi 5 triệu ha rừng giai ợoỚn 1998 - 2010".

II. PhỦng phỈp nghiờn cựu

- Tẻng híp vì phờn tÝch ỉ liou, sẻ liou ợỉ cũ.
- Ớiờu tra khộ sỈt tỀm hiếu tỀnh hỀnh thùc tỏ Ới hai tỀnh Quộng Ninh vì HỈ Tunh.
- Vẻn đờng phỦng phỈp tÝnh NPV vì IRR ợố tÝnh toỈn vì ợỉnh ợỉ hiou quộ kinh tỏ cĐa trạng rừng thông nhà.
- PhỦng phỈp chuyỏn gia vì hẻi thộo khoa hủc.

III. kỏt quộ nghiờn cựu

1. TỀnh hỀnh trạng vì kinh doanh rừng thông nhà ẻ Viot Nam

Viot Nam cũ trỏn 100.000 ha rừng trạng thỏng nhà, tẻp trung chĐ yỏu ẻ 7 tỀnh: HỈ Tunh, Nghờ An, Quộng BỀnh, Thanh HoỈ, Thỏa Thiỏn - Huỏ, Quộng TrỂ vì Quộng Ninh. Rờng trạng thỏng nhà ẻ Viot Nam cũ nhỜng ợạc ợiỏm chung sau ợờy:

1.1. Ới ói bẻ phẻn rừng trạng thỏng nhà ẻ Viot Nam ợc trạng trỏn cỂc vỂng lẹp ợỂa xỂu, ợỂt trờng ợại trỏc lờu ngỷ, ợiờu kion sỏn xuỂt khủ khỦn. Kỏt quộ trạng rừng cho thỂy:

- Rờng thông nhà ợỉ trạng sinh trờng vì phỈt triỏn tẻt trỏn nhỜng ợiờu kion lẹp ợỂa rỂt xỂu vì ợẻng mét vai trỏ ợỉng kỏ cho mớỉ sinh vì phẻng hẻ tỚi cỂc khu vùc nỈy.
- Mỏc tiờu chÝnh cĐa trạng rừng sau rỂt nhiờu nỪm vỂn ỉ phĐ xanh. Tuy vẻy, rờng thông nhà hion cũ ợang chụng tá nhỜng ỉ Ỷch kinh tỏ vì ợạc biot ỉ hiou quộ xỉ hẻi mỈ nỏ ợem Ới. VÝ đỏ: chừ rỏng trỏn ợỂa bỈn tỀnh HỈ Tunh hoỚt ợng trạng rừng thông nhà hỂng nỪm tỚo viẻc ỉm cho 1.700 lao ợng; chỪm sủc vì quộ Ỉ Ỷ bộ vờ rỏng hỂng nỪm tỚo viẻc ỉm cho 1.200 lao ợng; ợạc biot ỉ hoỚt ợng quộ Ỉ Ỷ bộ vờ vì khai thỈc nhà tỚo cho 4.000 lao ợng cũ viẻc ỉm ỏn ợỂnh, víi thu nhẻp bỀnh quờn mét lao ợng ỢỚt tỏ 2,5 - 3,5 triệu ợang/lao ợng/nỪm.

Hiou quộ tẻng híp mỈ rỏng trạng thỏng nhà mang Ới ợỉ chụng tá ợờy ỉ mét mỗ hỀnh thu hỏt lao ợng, ợiỏi quyỏt viẻc ỉm cho vỂng trung du miờn nỏi trong cỂc khu vùc sỏn xuỂt lờm nghiop cũ ợiờu kion thÝch híp víi hoỚt ợng nỈy. ợang thẻi nỏ cỂn chụng tá chĐ trỦng phỈt triỏn trạng rừng thông nhà ỉ hỏt sục ợỏng ỢỚn, phỈ híp víi yỏu cĐa sủ phỈt triỏn mét nờn lờm nghiop hion Ợi.

1.2. NỪng suỂt rỏng thỂp: TỚi Quộng Ninh nỪng suỂt nhà cĐa rỏng thỉnh thỏc cõng nghờ bỀnh quờn chừ ỢỚt 550 kg nhà/ ha/ nỪm. ẻ HỈ Tunh tuy rỏng ợang ẻ ợẻ tuỏi khai thỈc kiot nhng nỪng suỂt bỀnh quờn cõng chừ ỢỚt 1 tỀn nhà/ha/nỪm.

1.3. Ớiờu kion sỏn xuỂt khủ khỦn vỂt vộ nhng thu nhẻp cĐa lao ợng thỂp, khờng chừ rỏng cỂc hẻ nhẻn khoỈ mỈ cỂc lờm trờng cõng khờng nhiot tỀnh trong phỈt triỏn trạng rừng thông nhà.

- Theo bỈo cũ cĐa hai Chi cỏc PhỈt triỏn Lờm nghiop Quộng Ninh vì HỈ Tunh, thu nhẻp tờn cõng trạng vì chỪm sủc rỏng 3 nỪm ợu cĐa hẻ gia ợỂnh nhẻn khoỈ bỀnh quờn ợc 1,32 triệu ợang/ha ẻ Quộng

Ninh vì 1,35 triệu ượng/ha ở Hì Tumh. Giữ trể ngày công lao ợng trạng rống thông nhũa bỀnh quờn chừ ợt tở 5.000 ợ-6.000 ợ/cờng.

- ời vớ nhỜng hé nhện khoỈn quờn lY, bộ vớ vì khai thắ nhũa thỀ lĩ Ych cờng cha cao. Thu nhệp bỀnh quờn cĐa mét lao ợng khai thắ thông nhũa ở Lờm trềng HỪng Khở - Hì Tumh ợc 300.000 ợ/thỈng, ở XY nghiờp Nhũa thông Quợng Ninh lĩ 450.000 ợ/thỈng. Giữ trể ngày công trung bỀnh theo tYnh toỈn rỀt thỀp, ợt 10.000 ợ/ngũy ở HỪng Khở vì 15.000 ợ/ngũy ở Quợng Ninh.

1.4. Sờn xuỀt phờn tĩn vì manh món nờn rỀt khã khỪn trong quờn lY bộ vớ vì tiờu thỏ sờn phẻm. Nhiờu nỮi chĐ rống do chỖy theo lĩ Ych tríc mỒt nờn ợa rống vớ khai thắ ợt trỉ vớ cờng ợc cao tở rỀt sĩm, kỏt quộ lĩ cờy trạng nhanh chãng bỀ tĩn kiot.

1.5. CỈc bion phỈp kũ thược Ỉp đờng khờng theo mét quy trỀnh hay quy phỒm cỏ thố nỏo cộ.

2. Phờn tYch hiờu quộ kinh tở cĐa trạng vì kinh doanh rống thông nhũa

Bộng 01 - Kỏt quộ tYnh toỈn hiờu quộ trạng vì kinh doanh rống thông nhũa

TT	Chừ tiờu	IRR (%)	ớiom hoỈn vờn (nỪm)	NPV tỚi 7%	T/C
1	Quy trỀnh ợu t				
1	Ỉp đờng ợng cỈc quy ợỀnh	10,03	42,5	3.511.437	1,107
2	ợu t thừc tở	7,2	58,2	403.682	1,007

Kỏt quộ tYnh toỈn hiờu quộ kinh tở cho thỀy rỀt rá 3 vỀn ờ:

- Vay vờn tYn đờng thông thềng (thẻi gian 3-5 nỪm, lĩ suỀt 9%/nỪm) ợu t kinh doanh rống trạng thông nhũa thừc ời tĩng rống sờn xuỀt lĩ khờng thố ợc.

- Vay vờn tở nguạn u ợlĩ tYn đờng ợu t cho kinh doanh rống thông nhũa thỀ lĩ nhượn thu ợc cờng rỀt thỀp, cha kỏ ợỏn sừ rĐi ro trong kinh doanh.

- Sẻ dư cỈc lờm trềng hion ợng trạng vì kinh doanh rống thông nhũa ợc lĩ nhẻ vớ sỏ đờng nguạn vờn ợu t khờng thu hại tở ngờn sỈch.

3. Tăng thược vì phờn tYch chYnh sỈch hion thẻi vớ cờy thông nhũa

3.1. *ChYnh sỈch ợu t*: Phẻn lĩn rống thông nhũa ợlĩ trạng lĩ nhẻ nguạn ợu t tở ngờn sỈch Nhỉ níc. Nguạn ợu t nũy trong nhỜng nỪm vớ qua ợc thừc hion thông qua chỪng trỀnh 327 vì nay lĩ Dù Ỉn trạng mứ 5 triệu ha rống. Nguạn ợu t tở vớ trỉ khờng hoỈn lỚi cĐa mét sẻ tả chុc quẻc tở hoặc chYnh phĐ níc ngoỈ. NhỜng bỀt cẹp trong chYnh sỈch ợu t lĩ:

+ ời vớ ợu t tở ngờn sỈch: Khẻi lĩng vờn ợu t nhả, suỀt ợu t thỀp nờn lĩ Ych cĐa ngẻi tham gia rỀt nhả. VỀ vẹy, ngẻi tham gia cha thừc sừ quan tởm ợỏn chỀt lĩng cĐa rống.

+ ời vớ nguạn ợu t tở bốn ngoỈ do ngẻi đờn trong vĩng thừc hion dù Ỉn nghiỏ, phỏi chẻ mét thẻi gian đĩi mứ thu ợc kỏt quộ sờn xuỀt nờn thừc chỀt há cờng chừ quan tởm ợỏn lĩ Ych nhện ợc ngay tríc mỒt hỮn lĩ sừ phỈt triỏn bờn vỜng cĐa rống.

3.2. *ChYnh sỈch u ợlĩ tYn đờng ợu t*: ChYnh sỈch u ợlĩ tYn đờng ợu t hion nay theo NghỄ ợỀnh sẻ 43/1999/Nó-CP (ngũy 29 thỈng 6 nỪm 1999) cha ợc Ỉp đờng sỈt vớ thừc tở sờn xuỀt. Nguỷn nhờn chYnh lĩ: ChYnh sỈch ợc xỏy đùng khờng đũa trờn cũ sẻ ợỏc ớiom cĐa quỈ trỀnh sờn xuỀt, loỈ cờy trạng, ợiờu kion nỮi trạng rống. Do ợả:

- Lĩ suỀt cĐa vờn vay xỀp xừ tở suỀt thu hại nẻi bẻ cĐa hoỒt ợng kinh doanh nờn cha thố vay vờn ợc ợu t trạng vì kinh doanh rống ợc.

- Thẻi gian xỏy đùng cũ bộn ngỒn nhỀt theo cỈch lĩm hion nay lĩ 15 nỪm, nhng thẻi hỜn vay vờn khờng quỈ 10 nỪm.

- Khẻi lĩng vờn ợc vay chừ khỏng 25% chi phY sờn xuỀt thừc tở.

3.3. *ChYnh sỈch thuỏ*: Theo chYnh sỈch hion hĩnh ngẻi trạng rống sờn xuỀt khờng phỏi nẻp thuỏ trong cỈc trềng hĩp sau: Trạng rống trờn ợỀt trềng ợai trỏc, khai thắ sờn phẻm tở rống trạng, thuỏ xuỀt khẻu nhũa thông vì colophan. Trong trềng hĩp nũy doanh nghiờp lờm nghiờp chừ cỈn phỏi nẻp thuỏ thu nhệp doanh nghiờp cho hoỒt ợng kinh doanh cĐa mỀnh. Mặ đĩ vẹy, tỚi Quợng Ninh vì Hì Tumh vỀn thu thuỏ sỏ đờng ợỀt vớ hoỒt ợng trạng rống thông nhũa cho đĩ ợỀt trạng rống lĩ ợỀt trềng ợai trỏc. ở Quợng Ninh thuỏ sỏ đờng ợỀt cĐa rống trạng thông nhũa ợc thu theo mục thuỏ nh vớ cờy cờng nghiờp lờu nỪm, ở Hì Tumh thu theo biếu thuỏ suỀt vớ cờy trạng lờu nỪm thu hoỒch mét lĩn.

3.4. *ChYnh sỈch quy hoỒch ợỀt ợai*: Luẻt bộ vớ vì PhỈt triỏn Rống ra ời (nỪm 1991) ợlĩ phờn ợỀt lờm

nghiệp thình 3 loÓi, cũc nghiờn cụ vò ợiờu kion lẹp ợỂa, ợac ợióm sinh lY vừ sinh thừi cĐa còy thờng nhủa ợỉ ợic tiỏn hừnh, cũ thố sỏ đờng lừm cũ sỏ rỂt tẻt quy hoÓch phừt triỏn loừi còy trỏng nừy. RỂt tiỏc lừ ngay cộ trong quy hoÓch ợic thùc hion gđn ợờy nhỂt (trong nghiờn cụ chuẩn bỂ cho Dù Ìn trỏng mứi 5 triờu ha Rờng) cờng rỂt chung chung, cha cũ tYnh khộ thi cao, quy hoÓch, kỏ hoÓch sỏn xuỂt cha thùc sủ xuỂt phừt tỏ nhu cũu cĐa thỂ trờng.

3.5. ChYnh sừch vò thỂ trờng vừ tiờu thỏ sỏn phỏm: Nhừ nừc hừu nh cha cũ chYnh sừch cũ thố nừo vò thĐ trờng vừ tiờu thỏ sỏn phỏm. VỂ vey, chYnh sừch thỂ trờng, tiờu thỏ sỏn phỏm phỏ thừc vừo chĐ quan cĐa tởng ợỂa phỪng cũ rờng, nỏn gờy nhiờu bỂt lừi cho ngừi sỏn xuỂt. Cỏ thố lừ cũc ợỂa phỪng hion ợờu thùc hion chYnh sừch Ủp cũp, Ủp ợừi ợừi vừi ngừi trỏng rờng tỎo ra mét cũ chỏ ợéc quyỏn trong tiờu thỏ vừ chỏ biỏn sỏn phỏm. Kỏt quỏ cĐa viỏc lừm nừy lừ sỏn xuỂt bỂ kỀm hừm, tíc ợỏt lừi Ych cĐa ngừi trỏng rờng cho ợỦn vỂ chỏ biỏn, gờy nỏn lừng ngừi sỏn xuỂt. VY dỏ:

- TỎi Quỏng Ninh ợừi bừn theo từnh quy ợỂnh hion nay lừ 3.600 ợ/kg trong khi ợừi thỂ trờng lừ 3.900 ợ/kg. Cừn tỎi HÌ Từnh ợừi bừn theo quy ợỂnh nỪm 1998 lừ 2.800 ợ/kg, vừ ợừi thỂ trờng lừ 3.600 ợ/kg.

- ợéc quyỏn cung cũp ợiờng: Trong khi ợỦn ợừi trỏng rờng cĐa Nhừ nừc thỂp thỂ tú trỏng vò chY phY còy con trong trỏng rờng ợang cũ xu hừng gia tỪng do ợéc quyỏn vò cung cũp còy ợiờng. TỎi Quỏng Ninh ợỦn vỂ trỏng rờng phỏi chỉ trỏn 30,36% sủ ợừi đừu t cho trỏng rờng ợỏ mua ợiờng theo mét ợỂa chừ ợừi chừ ợỂnh.

4. Khuyỏn nghỂ hoừn thion chYnh sừch khuyỏn khYch phừt triỏn trỏng rờng thờng nhủa

4.1 - Quan ợióm hoừn thion chYnh sừch:

- *Mét lừ:* Khờng thố chừ tYnh tỎin, sỏ sừnh hion quỏ ợừu t mét cũch ợỦn thừn, mừ phỏi ợỏn phừt triỏn trỏng rờng thờng nhủa vừi xỏi ợừi ợừi ợừi, sỏ đờng cũ hion quỏ ợỂt ợừi, tỪng ợỏ che phĐ cĐa rờng, cội thion mừi trờng sinh thừi.

- *Hai lừ:* Hẻ gia ợỂnh lừ lừc lừng chYnh, lừm trờng lừm ợióm tủa cho phừt triỏn cũc hoÓt ợẻng trong tỪng lai.

- *Ba lừ:* Phừt triỏn sỏn xuỂt hừng hoừ vỪn ra thỂ trờng quẻc tỏ ợỏ nờng cao hion quỏ kinh tỏ cĐa trỏng rờng thờng nhủa.

4.2 - Khuyỏn nghỂ hoừn thion chYnh sừch:

1 - ợừi vừi chYnh sừch đừu t: Nhừ nừc phỏi sỏ đờng cũc chYnh sừch đừu t cho phừt triỏn trỏng rờng thờng nhủa nh cũc chYnh sừch ợừi Ìp đờng cho còy cao su hoặc còy chỉ. Nghủa lừ:

- Đừng vờn ngờn sừch đừu t chỉ phY trỏng vừ chỪm sỏc 4 nỪm ợừu cho cũc lừm trờng hoặc cũng ty đừu t phừt triỏn (ẻ nỪi khờng cũ lừm trờng). ợừy ợừi coi lừ ngừn vờn xỏy đừng cũ bỏn cĐa nhừ nừc, cũc ợỦn vỂ phỏi tiỏn hừnh khỂu hao chỉ phY ợừi đừu t tỏ 6-10% khi rờng ợừi khai thừc chYnh ợỏ hoừn trỏ vờn ngờn sừch nhừ nừc. ChĐ đừu t phỏi lừn kỏt vừi hẻ gia ợỂnh ngừi đờn sẻng trong vừng dù Ìn ợừi ợừi đừyot ợỏ trỏng vừ kinh doanh rờng.

- Cừc chỉ phY sỏn xuỂt khừc chĐ đừu t ợừc phỪp vay vờn tỏ ngừn u ợừi tYn đờng đừu t.

2. ợừi mứi cũ chỏ vay vờn tỏ ngừn u ợừi tYn đờng đừu t:

- ợỦn ợừi hoừ thĐ tỏc cho vay vờn.

- Thừi hỒn cho vay vờn phỏi thùc hion theo phỪng Ìn hoừn trỏ vờn đừc phỏ dừyot. Trừnh tỀnh trỎng cho vay hion nay cha hỏt thừi gian xỏy đừng cũ bỏn ợừi phỏi hoừn trỏ vờn hoặc cho vay, thẹm chY cho vay vờn trỏng rờng 3-5 nỪm ngờn hừng ợừi bỎt hoừn trỏ vờn lừ khờng hừp lY.

- Lừng vờn vay phỏi ợừm bọo theo tiỏn trỀnh sỏn xuỂt.

3 - TỪng cũng u ợừi vừ thừo:

- MiỒn hoừn tỏn thừo sỏ đờng ợỂt cho hoÓt ợẻng trỏng vừ kinh doanh rờng trong giai ợỏn đừu, khờng kỏ rờng ợừi trỏn loÓi ợỂt nừo.

- MiỒn thừo thu nhẹp doanh nghiờp cho cũc doanh nghiờp lừm nghiờp ợỏ tỎo ợừi kion cho hỏ đừu t vừo sỏn xuỂt cộ theo chỉừu sừu lỂn chỉừu rẻng.

- Cỏ cũc chYnh sừch u ợừi trong cho thừo ợỂt ẻ nhỒng nỪi ợỂt rẻng ngừi tha ợỏ thu hỏt đừu t.

4 - Thừnh lẹp quừ hẻ trừ Đừi ro cho cũc hoÓt ợẻng trỏng vừ kinh doanh rờng.

5 - Hẻ trừ hoÓt ợẻng thỪng mỎi: ợỏ tỪng cũng sục cỒnh tranh vừ tỎo ra thỂ trờng ỏn ợỂnh thỂ viỏc tỀm

hiếu vì tiếp cận với thể trạng là một việc làm hết sức cần thiết. Quĩ trình tuân thủ triền dịch cần phải ợi với các biện pháp tăng cường, thêm kiểm soát hàng, mẽ ràng thể trạng tiêu tốn phẩm. Hiện nay do các làm trên quốc doanh cũ quy mô sản xuất nhỏ, nên lúc vào thì chính thể kềm nở cha thõ ợu t nghiêng cụ phải triền thể trạng vì tiếp thể sản phẩm ợc. Về vậy:

- Nhì níc vì các cấp chính quyền ợa phũng cần hợ trí tài chính, phải híp với các tá chức thũng nghiệp quốc doanh lớn, công ty mớnh ợc nghiêng cụ phải triền thể trạng vì tiếp thể. Tròn cũ sẽ ợa cung cấp các thông tin vào thể trạng, hính đến các hế gia ợền vì làm trên ợu t phải triền sản xuất thých ứng với nhu cầu đa thể trạng.
- Xoĩ bá chính sách Ợp cấp, Ợp giải, nguồn sống cẽm chỉ ẽ ợa phũng. Thúc hion từ do hoĩ thũng mỚi, tỚo ra mét mỗi trên cỚnh tranh lành mỚnh vì tiền ợo cho việc hỀnh thỉnh nởn các kờnh tiêu tốn phẩm, bộ ợm lui ých cho ngòi trạng rõng.

6. *Làm tèt công tíc quy hoÓch trạng rõng*: Việc phải triền trạng rõng thông nhũa ợbi hbi phải ợc tiỏn hính tẹp trung, tròn mét quy mô ợĐ lớn tỚo cũ sẽ cho hợ trí lỀn nhau trong sản xuất vì nguạn nguỷn liou tẹp trung cho chỗ biỏn, tiêu tốn phẩm. Do ợa tiỏn hính sản xuất ợỦn li, với quy mô hế gia ợền trong các hoÓt ợng trạng vì kinh doanh rõng thông nhũa là không híp lÝ. Về vậy ợo nghỀ:

- Nhì níc, cấp tành vì liỏn tành (vĩng) cần xờy dùng ợền hính quy hoÓch phải triền vĩng trạng rõng thông nhũa với quy mô lớn, tẹp trung, ợc thuận tiện cho công nghiệp chỗ biỏn vì xuất khẩu sản phẩm công nh công tíc quận lÝ bộ ợ. Có thõ: trong thêi gian tui chừ tẹp trung phải triền rõng trạng thông nhũa ẽ 3 vĩng: ợng BỚc, BỚc Trung Bế vì Duyệt Hội Trung Bế.
- Chừ cũ tròn cũ sẽ mét quy hoÓch trạng rõng híp lÝ mui ợu t xờy dùng cẽ sẽ chỗ biỏn, hợ thềng đỀch vô, ợa tiỏn bẽ khoa hãc vì công nghơ vỚo sản xuất vì ợu t thờm canh.

7. *TỪng cẽng lui ých cho sù tham gia cĐa các hế gia ợền*: Ngòi đờn hiện nay là lúc lĩng chính tham gia vào hoÓt ợng trạng vì kinh doanh rõng thông nhũa, nhng lui ých cĐa sù tham gia cần rỀt nhá. Cũ chỗ khoĩn cĐa các làm trên hiện nay thiỏu sù ợng viỏn khuyến khých ngòi đờn gỚn bã lờu dỉi với ợỀt ợai ợc không nhỔng khai thĩc sỏ đông híp lÝ mĩ cần gặp phđn bộ toản vì nờng cấp tài nguỷn. Chóng tõi ợo nghỀ:

- Nhì níc tá chức nghiệp cụ ợo chừ ợo các làm trên tÝnh toĩn ợỦn giải khoĩn híp lÝ, tỪng lui ých cho hế nhện khoĩn.
- ợei với trạng rõng phbng hế cần ợa ra chính sách sao cho ngòi đờn phải cũ lui ých nhiều hỦn, có thõ ợei với rõng phbng hế thỀ: Nhì níc cần thúc hion ợu t ợóng vì ợĐ chi phÝ trạng rõng 4 nỪm ợu; cho phỢp ợa phũng vì dù lĩn thu tòi ợa không quĩ 30% sản lĩng cĐa hế nhện khoĩn ợo lỂy nguạn chi cho quận lÝ bộ ợ rõng vì ợang gặp vào ngòn sách ợa phũng.

8. *Chính sách khoa hãc - công nghơ*: Việc trạng thông nhũa tròn nhỔng ợiờu kiện lẹp ợa rỀt xỀu ợĩ ộnh hẽng không nhá vì làm cho cõy trạng cũ hiou quộ thỀp so với nhỔng cõy trạng khĩc. ợc khỔc phúc tỀnh trỔng này thỀ mét trong nhỔng việc làm rỀt cần thiết là lỖp đông nhỔng tiỏn bẽ kũ thuật vì khoa hãc mui vào quĩ trình sản xuất nhũm tíc ợng cội tỚo, lui đông ợiờu kiện từ nhĩn bững hợ thềng canh tíc, tỚo ra giềng cõy thých nghi với ợiờu kiện cĐa vĩng ợc lùa chản trạng rõng. Tríc mỔt cần giọi quyết ngay nhỔng vỀn ợo sau ợy:

- Nghiệp cụ các biện pháp thờm canh trong sản xuất vì các công nghơ phúc vô cho thờm canh.
- u ợĩ các cũ sẽ sản xuất thừc chềng sừu bõnh hỚi rõng thông nhũa.
- Nghiệp cụ tăng kết các mẽ hỀnh thõ nghiệp thiết kỏ, chuyển giao công nghơ, lùa chản mẽ hỀnh sản xuất cũ hiou quộ cao ợo phã biỏn cho nhờn đờn.
- Xờy dùng chỪng trỀnh ợo tỚo, bại đĩng kiện thực vào sản xuất kinh doanh, kinh tỏ thể trạng cho ngòi đờn trong vĩng quy hoÓch phải triền trạng rõng thông nhũa.

9. *Chính sách phải triền công nghiệp chỗ biỏn nhũa vì gợ*: Công nghơ vì thiết bỀ chỗ biỏn nhũa thông cĐa ta hiện nay rỀt lỚc hợ, sản phẩm sản xuất ra chừ ợc xỏp loỚi hai nởn sản phẩm bỀ chũn Ợp, giải bĩn thỀp, sản xuất không cũ lĩi. Về vậy, hính phải triền công nghơ chỗ biỏn nhũa thông là hết sức rẻng lĩn. Nhì níc cần nhiều chính sách khuyến khých tở khờu nghiệp cụ ợn khờu sản xuất, chỗ biỏn ợo tỚo ợiờu kiện cho trạng rõng phải triền, nờng cao sục canh tranh cĐa hĩng hoĩ tròn thể trạng quốc tở, thu ngoỚi tở vào cho ợỀt níc. Tuy nhĩn, trong giai ợoỔn ợu cần tẹp trung vào giọi quyết các vỀn ợo sau:

- Ớđư t xòy ðùng Nhì mĩy chỏ biờn hớon ợỚi, cũ cớng suỚt chỏ biờn lín, sỏn phẻm ợđư ra hoỈn chừnh theo vớng kinh tở cĐa quy hoỚch trờng rờng thớng nhủa.
- TỪng cẻng chỶnh sớch thu hót ợđư t níc ngồi vớo chỏ biờn sỏn phẻm nhủa ẽ Viot Nam

10. TỪng cẻng cớng tởc quỏn IỶ Nhì níc vớ hoỚt ợẻng sỏn xuỚt lờm nghiờp.

- Cđn tỪng cẻng cớng tởc quỏn IỶ, giỈm sỈt cĐa Nhì níc ợẻi vớ cũc hoỚt ợẻng trờng rờng ợíc ợđư t bững vẻn ngỏn sớch ợợ ợợm bọo vẻn ợíc sỏ ðỏng ợớng mỏc ợỶch vớ cũ hiỏu quỏ, cung cỚp cũc thớng tin ợđy ợĐ vớ kỚp thẻi cho viỏc ra quyỏt ợỄnh trong quỏn IỶ vớ tũ chុc sỏn xuỚt.
- Nhì níc nỏn xòy ðùng mét hớ thẻng chừ tiỏu phỏc vớ chỏ cớng tởc quỏn IỶ rờng hỪn lừ can thiỏp quỈ sừu vớo sỏn xuỚt bững cũc quy ợỄnh cũ thỏ, lừm mỄt tỶnh tũ chĐ vớ sỈng tỚo cĐa ngẻi sỏn xuỚt.
- TỚo ra mới trẻng kinh ðoanh bỀnh ợỜng giỚa cũc thừnh phỏn kinh tở.
- XoỈ bá nhỜng chỶnh sớch bỄt híp IỶ, ợi ngỏc lỚi lừ Ých chung, hỚn chỏ lừ Ých cĐa ngẻi ðờn trong mét sẻ chỶnh sớch ẽ ợỄa phỪng hớon nay.
- Thay ợũ tũ chុc, quỏn IỶ sỏn xuỚt, cũ chỏ lừ Ých vớ hỚch toỈn cĐa cũc lờm trẻng quẻc ðoanh ợợ ợợm bọo phỏn lừnh ợớng kỏt quỏ sỏn xuỚt thừc tở vớ lừ Ých cĐa hẻ nhẻn khoỈn.

III. kỏt luẻn

Thớng nhủa lừ mét cờy cũ vai trỏ quan trỏng trong phĐ xanh ợỄt trẻng ợại trỏc ẽ Viot Nam. HoỚt ợẻng sỏn xuỚt kinh ðoanh rờng trờng thớng nhủa xỪt vớo mậ hiỏu quỏ kinh tở thỀ cha cao, nhng cũ tởc ðỏng rỄt tẻt trong phỏng hẻ, ợỏi quyỏt vỀn ợỏ viỏc lừm cho xỈ hẻi ẽ vớng nờng thỏn mừn nớ, ợạng thẻi cũn tỚo nguyỏn nguyỏn liỏu cho phỈt triỏn cớng nghiờp chỏ biờn vớ tỪng cẻng xuỚt khẻu lừm giừu cho ợỄt níc. Kỏt quỏ phỈt triỏn sỏn xuỚt kinh ðoanh rờng trờng thớng nhủa trong thẻi gian qua lừ rỄt ợỈng khỶch lờ. Tuy nhiỏn, nhỀn lỚi toỈn bẻ hoỚt ợẻng trờng vớ sỏn xuỚt kinh ðoanh rờng thớng nhủa ẽ níc ta cho thỄy sừ phỈt triỏn vỀn cha xụng vớ tiỏm nỪng vớ mong muẻn. Nguyỏn nhờn cĐa vỀn ợỏ nừ cũ nhiỏu nhng vớ cũ bộn lừ ðo nhẻn thực cha rũ vớ toỈn ðion vớ vai trỏ vớ vỀ trỶ cĐa cờy thớng nhủa ợẻi vớ yỏu cđũ vớ phỈt triỏn lờm nghiờp ợỜn vớ phỈt triỏn kinh tở - xỈ hẻi cĐa cũc vớng rờng. NhỜng ợừu nừ ðỂn ợỏn cũ chỏ, chỶnh sớch cho phỈt triỏn hỀnh thực sỏn xuỚt kinh ðoanh nừ cha phỈ híp, thờm chỶ hoỚt ợẻng sỏn xuỚt kinh ðoanh rờng thớng nhủa cũn bỄ lừng quỏn, quỏn IỶ Nhì níc bỄ buờng lỏng, quy hoỚch vớ thiỏt kỏ toỈn ðion ợợ phỈt triỏn cũc vớng trờng rờng thớng nhủa tẻp trung khờng cũ.

Kỏt quỏ cĐa ợỏ tũ mớ chừ lừ nhỜng nghiỏn cậu bíc ợđư. Trờn cũ sẻ kỏt quỏ khỏ sỈt thừc tở nhằm nghiỏn cậu ợỉ ợa ra mét sẻ khuyỏn nghỄ nhữm nờng cao hiỏu quỏ sỏn xuỚt kinh ðoanh rờng trờng thớng nhủa ẽ Viot Nam.

Từ liỏu tham khỏo chỶnh

- 1 - BỈo cũo kỏt quỏ giao ợỄt giao rờng nỪm 1998, 1999 cĐa hai từnh Quỏng Ninh vớ HỈ Tũnh.
- 2 - Kỏt quỏ sỏn xuỚt kinh ðoanh nỪm 1998, 1999 cĐa cũc ợỪn vỀ: Lờm trẻng HỪng Khỏ, Lờm Trẻng Kú Anh - HỈ Tũnh; Lờm trẻng ớờng Triỏu, Uớng BỶ, XỶ nghiờp Nhủa thớng Quỏng Ninh, Trung tòm NC thừc nghiờm KH & SX L-N-N Quỏng Ninh.
- 3 - Quy phỚm trờng rờng thớng nhủa (1996).
- 4 - Quy trỀnh khai thỈc thớng nhủa (1996).
- 5 - PhỈt triỏn kinh tở - xỈ hẻi vớng ợỏ ợại BỚc Trung Bẻ - NXB CT QG.
- 6 - Hớ thẻng cũc vỪn bộn hớng ðỂn vớ ợợm bọo thi hừnh lựẻt thuỏ giỈ trỄ gia tỪng, lựẻt thuỏ thu nhẻp ðoanh nghiờp - NXB Thẻng kỏ 1998.
- 7 - Dù lừn khỏ thi vớng nguyỏn liỏu thớng nhủa vớ nhì mĩy chỏ biờn tỚi HỈ Tũnh.
- 8 - ợỏ lừn: phỈt triỏn trờng rờng, phĐ xanh ợỄt trẻng ợại trỏc, hớng tũ ợắng cĐa rờng tũ nhiỏn.
- 9 - Cũc vỪn bộn, nghỄ ợỄnh vớ ợđư t, u ợũ tỶn ðỏng ợđư t, Quyỏt ợỄnh 661 v.v...